

PAPINSKI LITURGIJSKI INSTITUT

Kroz zadnje decenije valjda ni jedna teološka disciplina nije toliko napredovala kao liturgika. Na početku je ovog stoljeća skoro u svim udžebnicima bila tretirana i u svim teologijama predavana kao rubricistika prepuštena profesoru pastoralke ili duhovniku. Uporedo s liturgijskom obnovom po svemu svijetu sve se više počela isticati povijesna, ascetska, estetska i psihološka važnost liturgije, a u najnovije doba njezina dogmatska i pastoralna strana.

Nicali su i niču priručnici, koji na temelju raznih istraživanja i publiciranih monografija, iznose liturgiju u njezinom pravom i potpunom svjetlu. I na teologijama se liturgika počela predavati kao poseban predmet, i to kao jedan od glavnih predmeta. Gdje to još nije slučaj, učinit će se na zahtjev II vatikanskog sabora koji je već izglasao načelo: »Iako liturgija ne iscrpljuje čitavu aktivnost Crkve... ipak je ona vrhunac ka kome teži svaka njezina djelatnost i u isto vrijeme izvor iz koga proističe sva njezina snaga« (Služba Božja 1963, 1, 27). Koncil nadalje preporučuje »profesorima drugih teoloških predmeta, a posebno dogmatike, ascetike i pastoralke da dovoljno ističu, već prema naravi svakog predmeta, Kristov misterij i povijest spasenja, pa da odatle automatski iskrsne veza svakog predmeta s liturgijom na veću korist jedinstvenog odgoja« (28).

Ako će to tražiti stanovitu preorijentaciju mnogih profesora teologije, koliko će se više zahtjeva postavljati na nastavnike liturgike? Kvalificiranih profesora za taj predmet nije bilo nego su pojedinci osobnim nastojanjem sticali veću ili manju spremu. Potrebni su dakle novi instituti i škole za njihovu stručnu izobrazbu. Kao prva je nikla još prije rata »Akademija za liturgiju i monaštvo« u njemačkom benediktinskom samostanu Maria Laach. Poslije rata je u Parizu osnovan »Viši institut za liturgiju«, koji već daje svoje plodove, a među njima je i vrlo vrijedan priručnik »L'Église en prière« (v. Služba Božja 1963, 2).

Nije mogao izostati Rim, pa je na želju Sv. Kongregacije za sjemeništa i unizerve uz teološki fakultet univerze sv. Anselma u Rimu osnovan novi Papinski liturgijski institut. Radom je započeo šk. god. 1961—62, a odmah je dobio ime »papinski« i pravo da podjeljuje akademske titule. Kao redoviti slušatelji mogu ga pohađati oni koji su završili teologiju, ali da se omogući i slušačima teoloških ustanova u Rimu usporedno slušanje na tom su Liturgijskom institutu predavanja poslije podne.

Sama je Sv. Kongregacija htjela da se obavi i svečani otvor Instituta, pa je poslije redovito započetih predavanja inauguracija obavljena 9. XII 1961. Prisustvovalo je desetak kardinala na čelu s dekanom Tisserantom, nekoliko ambasadora kod Sv. Stolice i ministara, a posebno je pozdravno pismo poslao papa Ivan XXIII i mnogo kardinala i biskupa, među njima i ondašnji milanski kard. Montini. Uvodni je govor imao rektor Sv. Anselma P. Augustin Mayer, glavno predavanje »Liturgia e pensiero teologico recente« P. Ciprijan Vagaggini, a završni govor kard. Pizzardo, prefekt Sv. Kongregacije za univerze. O svemu je tome izdana i spomenica s tim govorima i pismima.

Sigurno će mnoge čitače »Službe Božje« zanimati raspored predavanja i predavača na tom Institutu, pa evo kakav je bio u šk. god. 1962—63.:

1. LITURGIA FUNDAMENTALIS: De theologia liturgica, P. S. Marsilli OSB
2. HISTORIA GENETICA FORMARUM LITURGICARUM: De sacramentis initiationis christianae, P. A. Nocent OSB
3. HISTORIA LIT. PER EPOCHAS CULTURALES: a Gregorio VII ad Conc. Tridentinum — a Conc. Tridentino ad Conc. Vaticanum II, P. B. Neunheuser OSB
4. LITURGIA HISPANO-VISIGOTICA P. G. Pinell OSB
5. HISTORIA REFORMATIONIS LITURGICAE: Principia et praxis, P. J. Löw CSSR
6. LITURGIA ORIENTALIS II: Quaestiones selectae, P. E. Lanne OSB
7. LITURGIA COMPARATA, P. E. Lanne OSB
8. PRINCIPIA PASTORALIS LITURGICAE: De sacramentis A Della Torre, secretarius Centri apostolatus liturgici
9. SPIRITUALITAS LITURGICA secundum scriptores christianos antiquos: DE PSALMODIA, P. C. Vagaggini OSB
10. DE OFFICIO DIVINO: Quaestiones selectae, P. P. Salmon OSB, abbas S. Hieronymi de Urbe
11. DE HISTORIA ET FORMA HEBDOMADAE SANCTAE P. H. Schmidt SJ, professor in Pont. Univ. Gregoriana
12. LINGUA LITURGICA CHRISTIANA ET LINGUA SACRA GRAECO-ROMANA prof. A. Quacquarelli, ordinarius Litt. christ. antiq. in Univ. Barensi
13. DE JURE LITURGICO M. Noirot, professor in Facult. Lugdunensi
14. LECTIO TEXTUUM LITURGICORUM ANTIQUORUM P. A. Nocent OSB
15. LECTIO TEXTUUM LITURGICORUM PATRUM P. S. Marsilli OSB
16. (Pro aluminis I anni) LITURGIA ORIENTALIS I: Conspectus generalis, P. E. Lanne OSB
17. (Pro alumnis II anni) LITURGIA ORIENTALIS II: De anaphoris siriacis, P. P. Mateos SJ, professor in Pont. Inst. Orientali
18. (Pro alumnis anni I) HISTORIA LIBRORUM LITURGICORUM P. A. Nocent OSB

Cursus speciales

- I DE LITURGIA AMBROSIANA: Questiones selectae, H. Cattaneo, prof. in univ. Cath. Mediolanensi
- II DE LITURGIA ET CATECHESI P. Borello SDB
- III DE LITURGIA VET. TEST. G. D. Castellino SDB, prof. in Univ. Romana
- IV EXPERIENTIAE LITURGICAE R. Bondioli, parochus Salonensis

Cursus liber:

PALAEOGRAPHIA LITURGICA LATINA Prof. T. Federici
Kako se vidi iz naslova predmet je od prvog početka zahvaćen široko i duboko. Kurs traje dvije godine s 12 do 15 sati tjedno, za

licencijat se traži običajna radnja, a za doktorat disertacija. Za upis se plaća L. 8.400, za svaki slijedeći seminar L. 2.700, za semestralne ispite L. 2.000, za troškove tajništva L. 2.000, za iskaznicu biblioteke L. 1.000. Predavanja počinju 15. oktobra, a sa sobom treba donijeti službeni pristanak biskupskog ili redovničkog starješine. Dao Bog, da taj dobije što više mladih hrvatskih svećenika.

Romanus

OD STALJINOVE NAGRADE DO EPISKOPATA

Nekadašnji glasoviti kirurg, dobitnik Staljinove nagrade za medicinu 1946, dr Luka Vojno-Jasenicki držao je govor iz kojeg donosimo ovaj izvadak:

»Pravo su velika djela Božja koja su se očitovala u mojemu životu o kojima ću vam govoriti. Znam da ima vrlo mnogo ljudi koji se pitaju, kako sam mogao, poslije nego li sam stekao slavu učenjaka i velikoga kirurga, napustiti znanost i kirurgiju i postati propovjednik Kristova evanđelja. Oni koji prave takve prijedbe čine veliku pogrešku misleći da je nemoguće vezati znanost i religiju. Takvo je mišljenje sasvim pogrešno; povijest znanosti nas uči da su genijalni učenjaci, npr. Galileo, Newton, Kopernik, Pasteur, naš veliki fiziolog Pavlov, bili duboko religiozni. Znam također da među profesorima, našim suvremenicima, ima mnogo onih koji vjeruju. Oni čak traže moj blagoslov.

Sa čuđenjem gledam, mislim na ono što se desilo unatrag 60 godina kad sam završavao licej i primio od direktora svjedodžbu bakalaura u koju je bio uložen Novi Zavjet. Čitao sam ga i ranije no tada sam ga pročitao s kraja na kraj. Bilježio sam tada sve što je na mene učinilo jaki utisak. Međutim, nije me se ništa toliko dojmilo koliko riječi Isusa Krista, što ih je upravo apostolima gledajući polje sa zrelim životom: Žetva je velika, a poslenika malo; molite dakle Gospodara žetve da pošalje poslenike u svoju žetvu.

Te su riječi potresle mojim srcem i povikao sam u savjesti: 'Kako to Gospodine, da ima malo poslenika na tvome polju?' Ja sam zapamtio te riječi kroz cijeli svoj život. Prošlo je mnogo godina. Kasnije sam svojom doktorskom tezom o Lokalnoj anesteziji postigao doktorat u medicini i, još više, značajnu nagradu. Postao sam liječnik u provinciji. Liječio sam seljake i radnike i to mi je davalo veliko zadovoljstvo. Poslije više godina htio sam napisati knjigu o kirurgiji gnojnih rana. Kad sam završio uvod, sinula mi je u pameti čudna i uporna misao: kad ta knjiga bude završena ona će nositi natpis jednoga biskupa. No zašto? Što onda? Koji biskup? Ponavljam, ja nisam mislio nikada na svećeništvo ni biskupsko dostojanstvo. Pa ipak, nekoliko godina kasnije, ova čudna i neodređena misao postala je stvarnošću. Odlučio sam da moja knjiga bude objelodanjena u dva dijela: Pokušaj kirurgije gnojnih rana, koji je kasnije postao glasovit. Kad sam završio prvi dio, na omotu sam napisao 'Episkop Luka — Pokušaj kirurgije gnojnih rana', jer sam u to vrijeme već bio postao episkop. I to sam postao na jedan za mene sasvim neočekivani način, po-